

«Λευκός καπνός» στις Βρυξέλλες. Τι περιλαμβάνει η συμφωνία για το Ταμείο Ανάκαμψης και το νέο 7ετή προϋπολογισμό της ΕΕ

2020/07/21 09:45 στην κατηγορία ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Σε συμφωνία κατέληξαν οι ηγέτες των 27 κρατών-μελών της ΕΕ για τον νέο επταετή προϋπολογισμό της Ένωσης και το Ταμείο Ανάκαμψης.

Σύμφωνα με δημοσίευμα της εφημερίδας «Καθημερινή», οι «27» συμφώνησαν ότι το Ταμείο Ανάκαμψης θα αποτελείται από επιχορηγήσεις ύψους 390 δισ. ευρώ και δάνεια 360 δισ. ευρώ.

Το Ταμείο θα είναι τριετές (δεσμεύσεις πόρων μεταξύ 2021-2023), με πληρωμές έως και το 2026.

Το βασικό εργαλείο, το Recovery and Resilience Facility, αποτελεί σχεδόν το 90% του Ταμείου, φτάνοντας τα 672,5 δισ. ευρώ (από 560 δισ. στην πρόταση της Κομισιόν και 625 στη συμβιβαστική πρόταση Μισέλ του Σαββάτου), με 360 δισ. επιχορηγήσεις και 312,5 δισ. δάνεια.

Η Ελλάδα **προβλέπεται να λάβει 32,1 δισ. ευρώ** (οριακά περισσότερα από ό,τι με την πρόταση της Επιτροπής), αλλά με μεγαλύτερη αναλογία δανείων προς επιχορηγήσεις σε σχέση με πριν (ως 12,5 δισ. δάνεια και λίγο πάνω από 19,5 δισ. επιχορηγήσεις).

Είναι αξιοσημείωτο ότι, η μείωση των επιχορηγήσεων κατά 110 δισ. ευρώ σε σχέση με την αρχική πρόταση της Επιτροπής (και τη γαλλογερμανική πρόταση του Μαΐου) επιτεύχθηκε με περικοπές σε σειρά προγραμμάτων που εκπροσωπούν τις εκσυγχρονιστικές προτεραιότητες της Ένωσης.

Οι πιο θερμοί θιασώτες του εκσυγχρονισμού του κοινοτικού προϋπολογισμού υποτίθεται ότι είναι οι «φειδωλοί 4» (Ολλανδία, Αυστρία, Σουηδία, Δανία), που πρωτοστάτησαν στην προσπάθεια μείωσης των επιχορηγήσεων.

Έτσι, το συμπλήρωμα του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης **συρρικνώνεται δραστικά, από 32,5 σε 10 δισ. ευρώ**, ενώ περικόπτονται επίσης οι επιπλέον πόροι για το **Horizon Europe από 13,5 σε 5 δισ. ευρώ** και οι πόροι του Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης, για τον εκσυγχρονισμό και την περιβαλλοντική αναβάθμιση του

αγροτικού τομέα **από 15 σε 7,5 δισ. ευρώ.**

Καταργείται επίσης, μεταξύ άλλων, το EU4Health – ένα νέο πρόγραμμα που αποσκοπούσε στην αναβάθμιση της συλλογικής υγειονομικής ικανότητας της Ε.Ε.

Στο θέμα της διακυβέρνησης, προτείνεται (όπως και πριν) η Κομισιόν να εξετάζει για περίοδο 2 μηνών τα εθνικά προγράμματα ανάκαμψης και ανθεκτικότητας που θα καταθέτει κάθε κράτος-μέλος.

Στη συνέχεια, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα ψηφίζει επί της εισήγησης της Επιτροπής, με την απόφαση να λαμβάνεται με ειδική πλειοψηφία.

Στη φάση της υλοποίησης, η Κομισιόν θα κρίνει αν πληρούνται οι προϋποθέσεις για την εκταμίευση, κατόπιν γνωμοδότησης της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής της Ένωσης (όργανο που αποτελείται από ανώτερους υπαλλήλους των εθνικών διοικήσεων και των κεντρικών τραπεζών, της ΕΚΤ και της Επιτροπής).

Στην «έκτακτη» περίπτωση που ένα ή περισσότερα κράτη-μέλη διαφωνούν ότι το εθνικό πρόγραμμα πληροί τις προϋποθέσεις και τα ορόσημα, το ζήτημα θα παραπέμπεται στο Συμβούλιο και οι πόροι δεν θα εκταμιεύονται έως ότου το Συμβούλιο «θα έχει συζητήσει εξαντλητικά το θέμα» – αλλά εντός περιόδου 3 μηνών από τη στιγμή που η Επιτροπή θα ζητήσει τη γνωμοδότηση της ΟΔΕ.

Ο δανεισμός της Επιτροπής για τη χρηματοδότηση του Next Generation EU πρέπει να έχει ολοκληρωθεί ως το τέλος του 2026 και η αποπληρωμή ως το τέλος του 2058.

Το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο 2021-2027 παραμένει στα 1,074 τρισ. ευρώ (η προ Συνόδου πρόταση Μισέλ), με 5 δισ. εκτός οροφής για το Αποθεματικό Ταμείο του Brexit.

Αυξάνονται θεαματικά οι «επιστροφές» (rebates) για τους «φειδωλούς»: από 197 εκατ. στην πρόταση Μισέλ προ της Συνόδου σε 377 εκατ. ετησίως για τη Δανία (τα 322 εκατ. στην προτελευταία συμβιβαστική πρόταση φαίνεται ότι ήταν τυπογραφικό λάθος), από 1,576 δισ. σε 1,921 δισ. για την Ολλανδία, από 237 σε 565 εκατ. για την Αυστρία και από 798 εκατ. σε 1,069 δισ. για τη Σουηδία. Το ποσό για τη Γερμανία μένει το ίδιο – η οποία κατά τρόπον επιχειρεί να εξαγοράσει έτσι τη συναίνεση των μέχρι πρότινος δορυφόρων της στο Βορρά.

Διατηρείται επίσης ο στόχος να κατευθυνθεί το 30% των συνολικών δαπανών (ΠΔΠ συν Ταμείο Ανάκαμψης) σε προγράμματα και επενδύσεις που συνδέονται με την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής. Σχετικά με τους ίδιους Πόρους, συμφωνήθηκε να ισχύσει το τέλος στο πλαστικό από 1.1.2021 και στις αρχές τουνέου έτους η Κομισιόν να καταθέσει προτάσεις για ψηφιακό φόρο και τη διασυννοριακή προσαρμογή άνθρακα.

Τέλος, σχετικά με το κράτος Δικαίου, η τελική διατύπωση είναι πιο ασαφής από αυτήν που περιλάμβανε η πρόταση του Σαρλ Μισέλ τον Φεβρουάριο αλλά και προ της Συνόδου.

Όπως αναφέρεται στα συμπεράσματα, «θα εισαχθεί ένα καθεστώς αιρεσιμότητας που θα προστατεύει τον προϋπολογισμό και το Next Generation EU (σ.σ.: το Ταμείο Ανάκαμψης)», με την Κομισιόν να προτείνει «μέτρα σε περίπτωση παραβιάσεων» τα οποία θα υιοθετούνται με ειδική πλειοψηφία του Συμβουλίου.

Ήταν ένας μικρός θρίαμβος για τον Ούγγρο πρωθυπουργό Βίκτορ Ορμπάν, που, με τη στήριξη κυρίως της Πολωνίας και της Σλοβενία, κατάφερε να αντικρούσει ακόμα και τις σχετικά ανώδυνες διατάξεις στις προηγούμενες προτάσεις του Σαρλ Μισέλ.

«Ιστορική ημέρα για την Ευρώπη και σπουδαία ευκαιρία για την Ελλάδα»

Κατά τη διάρκεια συνέντευξης τύπου, μετά την επίτευξη συμφωνίας για το Ταμείο Ανάκαμψης και τον επταετή προϋπολογισμό της ΕΕ, ο πρωθυπουργός της χώρας Κυριάκος Μητσοτάκης, δήλωσε «Οι επιδοτήσεις από το πρόσθετο πρόγραμμα το οποίο εγκρίθηκε ουσιαστικά **αντιστοιχούν περίπου σε ένα επιπλέον ΕΣΠΑ.**

Κάτι παραπάνω από 19 δισ. στα οποία προστίθενται περίπου 12,5 δισ. σε δάνεια, για να καταλήξουμε στο τελικό ποσό των 32 δισ., για το οποίο είχε γίνει και πολύς λόγος πριν από δύο μήνες. Πρέπει να πω, επίσης, ότι τα χρήματα αυτά θα εκταμιεύονται τελικά με όρους οι οποίοι θα είναι πιο ευέλικτοι από το υφιστάμενο ΕΣΠΑ, θα έχουμε ταχύτερες εκταμιεύσεις, αλλά θα έχουμε και αναδρομικότητα επιλεξιμότητας από τις αρχές του 2020».

Αναφερόμενος στον ευρωπαϊκό προϋπολογισμό, το πολυετές Δημοσιονομικό πλαίσιο, είπε ότι -παρά τη μείωσή του- επετεύχθη «πρώτον η αύξηση των πόρων που θα πάρει

η Ελλάδα από το Ταμείο Συνοχής και παράλληλα για τους αγρότες μας παραμένουν σταθεροί οι πόροι από την ΚΑΠ».

«Έχουμε λοιπόν τα εργαλεία, έχουμε το σχέδιο, ξέρουμε τι θέλουμε να κάνουμε. Θα το ξαναπώ: δεν έχουμε καμία πρόθεση να σκορπίσουμε τα χρήματα με την ανεμελιά του νεόπλουτου. Θα εργαστούμε με ευθύνη, με σύνεση, θα παρουσιάσουμε σύντομα ένα αναλυτικό σχέδιο παραγωγικής ανασυγκρότησης που θα μεταμορφώσει τη χώρα.

«Έχουμε στη διάθεσή μας σημαντικότερους πόρους. Έχουμε τη δυνατότητα να χρηματοδοτήσουμε από αυτό το πλαίσιο δαπάνες, οι οποίες έχουν ήδη γίνει από το Φεβρουάριο του 2020. Και βέβαια έχουμε πια τη δυνατότητα να μπορέσουμε να απαντήσουμε σε αυτή την πρωτοφανή ύφεση, η οποία θα χτυπήσει όλες τις ευρωπαϊκές οικονομίες συμπεριλαμβανομένης και της ελληνικής το 2020.

Για την επόμενη τριετία πέραν των πόρων που έχουμε στη διάθεσή μας από το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο, έχουμε ένα σημαντικότερο πρόσθετο χρηματοδοτικό εργαλείο. Τονίζω και πάλι αυτό το εργαλείο **θα χρηματοδοτήσει επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις**. Θα εκταμιεύει πόρους για την επόμενη εξαετία και θα μας δώσει τη δυνατότητα να μπορέσουμε να υπηρετήσουμε ένα κεντρικό σχέδιο μεταμόρφωσης της χώρας με πολύ μεγαλύτερη συνέπεια» τόνισε ο πρωθυπουργός, απαντώντας σε ερώτηση του ΑΠΕ-ΜΠΕ σχετικά με το εάν τα όσα κερδίζει η Ελλάδα από την απόφαση της Συνόδου Κορυφής μπορούν να βοηθήσουν στην κάλυψη άμεσων αναγκών που δημιουργήθηκαν από την πανδημία.